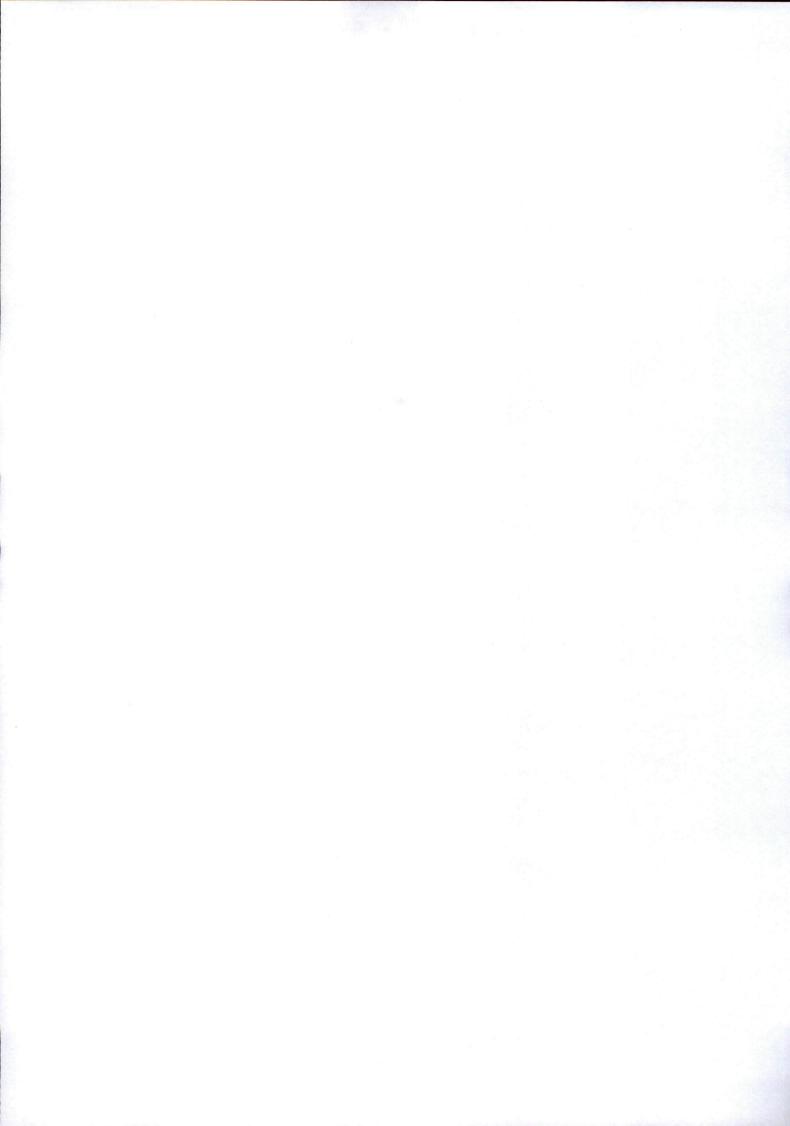
Test Booklet No. ਟੈਂ⊔ ਟ ਬੁੱਕਲੈਂਟ ਨੰ.	This booklet cor ਇ। ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱ			Test Booklet Series ਟੈੈ⊔ਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ∏ੇਰੀਜ਼		
	Do not open this	s Test Bookle	et unti	l you a	are asked to do so.	
	ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤਹਾਨੰ ਕਿ	ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ	, ਉਦੋਂ :	ਤੱਕ ਇ	□ ਟੈੈੈੈੈੈ ਟ ਟੈੈੈੈੈ ਟ ਬੁੱਕਲੈੈਟ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੋ।	EC
					of this booklet carefully.	EC
					ਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।	
Allowed Time: 120 Minutes	3					Maximum Marks: 100
ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹ ਮਾਂ: 120 ਮਿੰਟ		*			Ęĭ	ਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੰਕ : 100
 The OMR Answer Sheet is ins directed, You have to open the tout the Answer Sheet and fill in black ball point pen only. Duration of test is of 120 minutes 	op seal of Test B the particulars co and question pa	ooklet, take arefully with per consists	2. 1	ਬੁੱਕਲੈੈਟ ਪੁਆਇੰਟ ਇਸ ਪ੍ਰੀੀ	ਰ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਇਸ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਲ ਖੋਲ੍ਹੋ, ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ ਕੱਢੋ ਪੈਨ ਨਾਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਭਰੋ। ਖੇਆ ਦਾ 120 ਮਿੰਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ	ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਵਿੱਚ 100 ਆੱਬਜੈਕਟਿਵ
of 100 objective type questions. for correct answer. There is no r			1		ਦੇ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ 1 ਨੰਬਰ ਅ ਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।	ਦਾ ਹੈ। <u>ਇ</u> ਹ ਵਿਚ ਕੋ ਏ
3. Use Black Ball Point Pen only.			1 -		<u>ਸਾਰਕਿੰਗ ਨਹਾਂ ਹੈ।</u> ਾਲੇ ਬਾੱਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈੱਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।	
 Make sure that the Test Booklet on the Answer Sheet is same as 			4.	ਯਕੀਨੀ	ਬਣਾਓ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਉੱਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਸੀਰੀਜ਼ ਕੋਡ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਉੱਤੇ ਦਰ	
Rough work should be done only Test Booklet.	in the space pro	vided in the	5.	ੱ ਕੱਚਾ ਕੰਮ	ਮ ਸਿਰਫ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ	
 The answers are to be marked only. Mark your responses can blade is allowed for changing ans. After opening the Test Booklet, y is no presence of any misprint in blank pages in the Test Booklet. found in test booklet, you need Invigilator and get it replaced by series. 	efully. No whiten swers. you need to ensure question paper, to line case, such distorbring it to the interesting to the interesting to the interesting it to the interesting it to the interesting it in the interesting	er/ eraser / re that there orn pages or screpancy is notice of the	ਉੱਤਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕਰੋ। ਉੱਤਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੱ ਵ੍ਹਾਈਟਨਰ / ਰਬੜ / ਬਲੇਡ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। 7. ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਖੋਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤ ਛਪਾਈ, ਫ਼ਟੇ ਹੋਏ ਪੰਨੇ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਪੰਨੇ ਨਾ ਹੋਣ ਜੇਕਰ, ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸੰਗਤੀ ਹੈ,ਤਾਂ ਇਸ			
 For any question, if there is any Punjabi & English version of question shall be considered Details of Sections in Question P 	estion then Englis as final.				ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਮ ਨ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰੂਪਾਂਤਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ	
	арот.	No. of	9.	_	ਤਿਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ:	1
Section Subjects		Questions		ਭਾਗ	ਵਿਸ਼ੇ	ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
Section-1 General Awareness	A Numarical Chills	35		ਾਗ -1	ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੂਕਤਾ)	35
Section-2 Quantitative Aptitude and Section-3 Mental Ability and Logica		20		ਾਗ -2	ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਵ	
Section-4 Language Skills (Punjabi/		20		ਾਗ -3	ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ	20
Section-5 Digital Literacy and Aware		05		ਭਾਗ -4	ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬੀ / ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)	20
Name of the candidate (In Capitals) ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਮ (ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਵਿੱਚ) Roll Number / ਰੋਲ ਨੰਬਰ	In figures	ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ)	-	ਭਾਗ -5	ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ	05
		ds(ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ)	_			
Name of Test Center / ਟੈਂਹ ਟ ਹੈਂਟਰ ਦ Signature of the Candidate within box / ਬ			+	gnature	of the Invigilator within box/ ਬਾੱਕਸ ਦੇ ਅੰ	ਦਰ ਨਿਗਰਾਨ ਦੇ ਹਸਤਾਪ



SECTION - 1: General Awareness

ਭਾਗ - 1 : ਜਨਰਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ (ਆਮ ਜਾਗਰੁਕਤਾ)

ਮਨੁੱਖੀ ਲਹੂ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਛੱਡ

- Q1 Human blood has all of the following Q1 components, except:
- ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਘਟਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

(A) Blue blood cells

(A) ਨੀਲੇ ਰਕਤਾਣੂ

(B) Red blood cells

(B) ਲਾਲ ਰਕਤਾਣੁ

(C) White Blood cells

(C) ਸਫ਼ੇਦ ਰਕਤਾਣੂ ਲਹੂ ਸੈੱਲ

(D) Platelets

- (D) ਪਲੇਟਲੈਟਸ
- Q2 Which of the following panchayat Q2 systems did the Ashok Mehta Committee recommend?
- □ ਸ਼ੋਕ ਮਹਿਤਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ?
- (A) Single-tier panchayat system
- (A) ਇੱਕ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- (B) Two-tier panchayat system
- (в) ਦੋ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- (C) Three-tier panchayat system
- (C) ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- (D) Four-tier panchayat system
- (D) ਚਾਰ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
- Q3 The first municipal corporation in Q3 India was set up in:
- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ____ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(A) Madras

(A) ਮਦਰਾਸ

(B) Bombay

(B) ਬੰਬ<u>ੇ</u>

(C) Calcutta

(C) ਕਲਕੱਤਾ

(D) Lucknow

(D) ਲਖਨਉ

Q4	as ca	atalyst to curb drug addiction Punjab?	ਕਿਸ ਯਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜਵਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ?
	(A)	Aajeevika Grameen Express Yojana	(A) 🛘 ਜੀਵਿਕਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਯੋਜਨਾ
	(B)	Punjab Pani Bachao Paise Kamao Scheme	(B) ਪੰਜਾਬ ਪਾਣੀ ਬਚਾਓ ਪੈਸੇ ਕਮਾਓ ਸਕੀਮ
	(C)	Aashirwad Scheme	(C) □ ਸ਼ੀਰਵਾਦ ਸਕੀਮ
	(D)	Punjab Buddy Drug	(D) ਪੰਜਾਬ ਬੱਡੀ ਡਰੱਗ ਖਾਤਮਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ
		Eradication Program	
Q5	Whic Punja	th Union Territory borders Q5 ab on the North?	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?
	(A)	Daman and Diu	(A) ਦਮਨ □ ਤੇ ਦਿਉ
	(B)	Jammu and Kashmir	(B) ਜੰਮੂ □ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ
	(C)	Delhi	(C) ਦਿੱਲੀ
	(D)	Ladakh	(D) ਲੱਦਾਖ
Q6	follo	per Census 2011, which of the Q6 wing districts of Punjab has the	2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ □ ਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ?
	highe	est population?	(A) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ
	(A)	Hoshiarpur	(B) ਬਠਿੰਡਾ
	(B)	Bathinda	
	(C)	Ludhiana	(C) ਲੁਧਿਆਣਾ
	(D)	Jalandhar	(D) ਜਲੰਧਰ

Q7	what is the outfit for men while Q7 performing Bhangra dance form?			ਭੰਗੜਾ ਨਾਚ (ਰੂਪ) ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਆਦਮੀਆਂ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕੱਪੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?		
	(A)	Kurta and Lehenga		(A)	ਕੁੜਤਾ □ ਤੇ ਲਹਿੰਗਾ	
	(B)	Lungi and Shirt		(B)	ਲੁੰਗੀ □ ਤੇ ਕਮੀਜ਼	
	(C)	Lungi and Jugi		(C)	ਲੁੰਗੀ □ ਤੇ ਜੁਗੀ	
	(D)	Lungi and T-Shirt		(D)	ਲੂੰਗੀ □ ਤੇ ਟੀ-ਸ਼ਰਟ	
Q8		was the first Defence Minister Quality, who belongs from Punjab?			ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਕੈਂਣ ਸਨ, ਜੋ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ?	
	(A)	Giani Zail Singh	((A)	ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ	
	(B)	Beant Singh	((B)	ਬੇ⊔ੰਤ ਸਿੰਘ	
	(C)	Manmohan Singh	. ((C)	ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ	
	(D)	Baldev Singh	((D)	ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ	
Q9	Who	is the Speaker of Punjab Q	9 7	ਸਾਲ 2	2021 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ	
	Legis	lative Assembly in the year		ਸਪੀਕਰ	ਰ ਕੋਣ ਹਨ?	
	2021	?		(A)	□ ਜਾਇਬ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ	
	(A)	Ajaib Singh Bhatti			3 00 00	
	(B)	Capt. Amarinder Singh	((B)	ਕੈਪਟਨ 🏿 ਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	
	(C)	V. P. Singh Badnore		(C)	ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਬਦਨੈਰ	
	(D)	Rana Kanwar Pal Singh		(D)	ਰਾਣਾ ਕੰਵਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ	

Q10	Who founded Patiala Riyasati Dal? Q1		Q10	ਪਟਿਆ ਕੀਤੀ?	ਲਾ ਰਿਆਸਤੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ
	(A)	Sewa Singh Thikariwala		9151.	
	(B) Kartar Singh Sarabha			(A)	ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਠੀਕਰੀਵਾਲਾ
	(D)	Kartar Singh Sarabha		(B)	ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ
	(C)	Bhai Laxman Singh		(C)	ਭਾਈ ਲਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ
	(D)	Lala Lajpat Rai		(D)	ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ
Q11	Which	h Sikh Guru, fourth of the 10	Q11	ਸਿੱਖਾਂ ਚੰ	ਏ 10 ਗੁਰੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਚੌਥੇ ਗੁਰੂ ਨੇ
	gurus	, founded the city of Amritsar?		□ੰਮ੍ਰਿਤਸ	ਜਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ?
	(A)	Guru Nanak Dev		(A)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
	(B)	Guru Har Rai Sahib		(B)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਏ ਸਾਹਿਬ ਜੀ
	(C)	Guru Arjan Dev		(C)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ □ ਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ
	(D)	Guru Ram Das		(D)	ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮ ਦਾਸ ਜੀ
Q12	Which	n programming language listed	Q12	ਹੇਠਾਂ ਸੂ	ਚੀਬੱਧ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਿੰਗ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੀ
	below	is currently most commonly		ਵਰਤਮਾ	ਾਨ ਡਾਟਾ ਵਿਗਿਆਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ
	used i	n the field of Data Science?		ਵੱਧ ਉਪ	ਪਯੋਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈੈ?
	(A)	C++		(A)	C++
	(B)	JAVA		(B)	JAVA
	(C)	C		(C)	c ·
	(D)	Python		(D)	ਪਾਈਥਨ

Q13	The	World Environment Day is Q13	ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਿਵਸ ਨੂੰ
	celeb	rated on	ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
	(A)	1 May	(A) 1 ਮਈ
	(B)	10 July	(B) 10 ਜੁਲਾਈ
	(C)	5 June	(C) 5 ਜੂਨ
	(D)	2 February	(D) 2 ਫ਼ਰਵਰੀ
Q14	Whic	h of the following is the Q14	ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ
	small	est river of Punjab?	ਛੋਟਾ ਦਰਿਆ ਹੈ?
	(A)	Beas	(A) ਬਿਆਸ
	(B)	Satluj	(в) ਸਤਲੁਜ
	(C)	Ravi	(C) ਰਾਵੀ
	(D)	Chenab	(D) ਚਿਨਾਬ
Q15	Whic	h of the following canal is in Q15	ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਨਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ
	Punja	b?	ਹੈ?
	(A)	Gandak canal	(A) ਗੰਡਕ ਨਹਿਰ
	(B)	Kosi canal	(в) ਕੋਸੀ ਨਹਿਰ
	(C)	Son canal	(C) ਸੋਨ ਨਹਿਰ
	(D)	Sirhind canal	(D) ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ

Q16	India has resorted to form of Q16	ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ
	government as opposed to	ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ
	presidential form of government,	ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ
	whereby each head of the government	ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।
	must render its accountability.	(A) ਟਿਮੋਕ੍ਰੇਸੀ
	(A) Timocracy	(B) ਰਾਜਤੰਤਰ
	(B) Monarchy	(C) ਸੰਸਦੀ
	(C) Parliamentary	(D) ਕੁਲੀਨਤੰਤਰ
	(D) Aristocracy	
Q17	In which year were the Official Q17	ਕਿਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ □ ਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਐਕਟ,
	Language Rules framed under the	1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8(1) ਦੇ ਵਿਧਾਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ
	provisions of section 8(1) of the	□ ਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਹੋਏ?
	Official Languages Act, 1963?	(A) 1975
	(A) 1975	(B) 1976
	(B) 1976	(C) 1977
	(C) 1977	(D) 1978
	(D) 1978	
Q18	Which Article of constitution of India Q18	ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ
	contains provisions of the	ਫ਼ਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ?
	Fundamental Duties?	(A) 49
	(A) 49	(B) 45
	(B) 45	(C) 51A
	(C) 51A	
	(D) 50	(D) 50

Q19		identia a manage	Q19	ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਮਹਾਂਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
		ident is a process.		ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ।
		ıdicial		(A) ਨਿਆਂਇਕ
	(B) le	egislative		(B) ਵਿਧਾਨਕ
	(C) e	xecutive		(C) ਕਾਰਜਕਾਰੀ
	(D) q	uasi-judicial		(D) □ ਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ
Q20	Which	among the following is an	Q20	ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਾਬਾ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ
	ascetic	sect of Punjab founded by		ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇੱਕ
	Baba Sri	i Chand?		ਤਪੱਸਵੀ ਫ਼ਿਰਕਾ ਹੈ?
	(A) N	Iirmala		(A) ਨਿਰਮਲਾ
	(B) N	Iirankari		(B) ਨਿਰੰਕਾਰੀ
	(C) K	Chalsa		(C) ਖਾਲਸਾ
	(D) U	Jdasi		(D) ਉਦਾਸੀ
Q21	Diamon	d is made of which element?	Q21	ਹੀਰਾ ਕਿਸ ਤੱਤ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
	(A) C	Oxygen		(A) ਆਕਸੀਜਨ
	(B) C	Carbon		(B) ਕਾਰਬਨ
	(C) H	Iydrogen		(C) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ
	(D) N	litrogen		(D) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ
Q22	The Ir	ndian Federal System is	Q22	ਭਾਰਤੀ ਸੰਘੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੇਠ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ
	borrowe	d from which of the		ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ⊔ੰਗੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈੈ?
	followin	g countries?		(A) 🛮 ਮਰੀਕਾ
	. ,	The US		(в) ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ
	` /	Australia		(C) ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ
	()	witzerland		
	(D) C	Canada		(D) ਕੈਨੇਡਾ

Q23	Whic	h festival is also celebrated to Q23	ਕਿਹੜਾ	ਉਤਸਵ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸੇ ਦੇ
	mark	the birth of the Khalsa in	ਜਨਮ	ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ
	Sikhi	sm?	ਮਨਾਇ	ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
	(A)	Hola Mohalla	(A)	ਹੋਲਾ ਮਹੱਲਾ
	(B)	Lohri	(B)	ਲੋਹੜੀ
	(C)	Gurupurab	(C)	ਗੁਰੂਪੁਰਬ
	(D)	Baisakhi	(D)	ਵਿਸਾਖੀ
Q24	Who	among the following is not Q24		ਵਿੱਚੋਂ ਕੈਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਨਾਲ
	assoc	iated with Sufi music of Punjab?	ਸੰਬੰਧਤ	ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?
	(A)	Baba Farid	(A)	ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ
	(B)	Baba Sehgal	(B)	ਬਾਬਾ ਸਹਿਗਲ
	(C)	Bulleh Shah	(C)	ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ
	(D)	Shah Hussain	(D)	ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ
Q25	Who	built the famous Moti Bagh Q25	ਪੰਜਾਬ	ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਪੈਲੇਸ
	Palac	e in Punjab?	ਬਣਾਇ	ਆ?
	(A)	Maharaja Duleep Singh	(A)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ
	(B)	Maharaja Narinder Singh	(B)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
	(C)	Maharaja Ranjit Singh	(C)	ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ
	(D)	Sir Ganga Ram	(D)	ਸਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ

Q26		ropoda from Animal kingdom	J	ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ ਜਤੂ ਜਗਤ ਦੋ ਵਰਗੀਕਰਨ ਰਥਰੋਪੋਡਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
	class	ification?	(A)	ਰੇਸ਼ਮ ਕੀੜਾ
	(A) (B)	Silkworm Honey bee	(B)	ਮਧੂ ਮੱਖੀ
	(C)	King crab	(C)	ਕਿੰਗ ਕ੍ਰੇਬ
	(D)	Earthworm	(D)	ਗੰਡੋਆ
Q27		re is the Sri Harmandir Sahib Q27 dwara located?	ਸ਼੍ਰੀ ਹ ਸਥਿਤ	ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਿੱਥੇ ਨ੍ਹੇ-ਕੈ2
	(A)	Amritsar	(A)	ੂੰ ਮ੍ਰਿਤਸਰ -
	(B)	Ludhiana	(B)	ਲੁਧਿਆਣਾ
	(C)	Patiala	(C)	ਪਟਿਆਲਾ
	(D)	Bhatinda	(D)	ਬਠਿੰਡਾ
Q28	The	mineral that is NOT often Q28	ਉਹ f	ਕਹੜਾ ਖਣਿਜ ਹੈ ਜੋ ਮਿਨਰਲ ਵਾਟਰ ਵਿੱਚ
	prese	nt in mineral water is	ਮੌਜੂਦ	ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?
	(A)	calcium	(A)	ਕੈਲਸ਼ੀ□ ਮ
	(B)	magnesium	(B)	ਮੈਗਨੀਸ਼ੀ□ ਮ
	(C)	potassium	(C)	ਪੋਟਾਸ਼ੀ□ ਮ
	(D)	tritium	(D)	ਟ੍ਰੀਟੀ□ ਮ
Q29	Baba	Ram Singh was the leader of Q29	ਬਾਬਾ	ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸਨ?
	whic	h movement?	(A)	ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ
	(A)	Singh Sabha movement	(B)	ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਲਹਿਰ
	(B)	Nirankari movement	(C)	ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਲਹਿਰ
	(C)	Radha Soami movement		
	(D)	Kuka movement	(D)	ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ

Q30	Whic	h of the following centrally Q30	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਗਬਾਨੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹੇਠ
	spons	sored schemes is implemented in	ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ
	Punja	b for the development of	ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ
	hortic	culture?	ਗਈਆਂ ਹਨ?
	(A)	MIDH	(A) MIDH
	(B)	KUPY	(B) KUPY
	(C)	PMRF	(C) PMRF
	(D)	NDRF	(D) NDRF
Q31	Whic	h cropping refers to growing of Q31	ਕਿਹੜੀ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ ਇੱਕ ਹੀ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦਰ
	only	one crop on the same piece of	ਸਾਲ ਇੱਕ ਹੀ ਫ਼ਸਲ ਉਗਾਉਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ
	land :	year after year?	ਹੈ?
	(A)	Catch cropping	(A) ਕੈਚ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	(B)	Mixed cropping	(В) ਮਿਕਸਡ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	(C)	Relay cropping	(C) ਰਿਲੇ ਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
	(D)	Monocropping	(D) ਮੋਨੋਕ੍ਰੋਪਿੰਗ
Q32	Who	killed General Dyer in England? Q32	ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੂੰ ਕਿਸਨੇ ਮੌਤ
	(4)	0 1 1111 0' 1	ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ?
	(A)	Sardar Udham Singh	(A) ਸਰਦਾਰ ਊਧਮ ਸਿੰਘ
	(B)	Kartar Singh Sarabha	(в) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ
	(C)	Baba Gurdit Singh	(C) ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ
	(D)	Sardar Balwant Singh	(D) ਸਰਦਾਰ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

Q33	Jnanpith award 2020 was conferred	Q33	ਗਿਆਨਪੀਰ	ਤ ਪੁਰਸ	ਕਾਰ ਕਾਰ	2020
	onpoet Akkitham.				ਕਵੀ 🏻	ਕਿਤਮ
	(A) Malayalam		(Akkithan	n) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿ	ਮਾ।	
			(A) ਮੀ	ਲਿਆਲਮ		
	(B) Telugu		(B) ਤੇ	ਲੁਗੂ		
	(C) Tamil		(C) उ	ਮਿਲ		
	(D) Kannada		(D) ਕੰ	ਨੜ		
Q34	Which former Textiles Minister	Q34	ਕਿਹੜੇ ਸ	ਾਬਕਾ ਕੱਪੜਾ	ਮੰਤਰੀ ਨੇ	ਭਾਰਤ
	inaugurated the 8 th edition of India		_□ ੰਤਰਾਸ਼ਟਰ	ਰੀ ਰੇਸ਼ਮ ਮੇਲੇ	ਦੇ ⊔ੱਠਵੇਂ ਸੰ	ਸਕਰਣ
	International Silk Fair?		ਦਾ ਉਦਘਾਨ	ਟਨ ਕੀਤਾ?		
	(A) Smriti Irani		(A) मा	ਮ੍ਰਿਤੀ ਈਰਾਨੀ		
	(B) Nirmala Sitharaman		(B)	ਰਮਲਾ ਸੀਤਾਰਮ	ਮਨ -	
	(C) Ramesh Pokhriyal		(C) ਰ	ਮੇਸ਼ ਪੋਖਰਿਆਲ		
	(D) Amit Shah		(D) 0	ਮਿਤ ਸ਼ਾਹ		
Q35	In which year, Chandrayaan-2	Q35	ਮਿਸ਼ਨ ਚੰਚ	ਟਰਯਾਨ-2 ਕਿਹ	ੜੇ ਸਾਲ ਲਾਂਚ	ਰ ਕੀਤਾ
	mission was launched?		ਗਿਆ ਸੀ?			
	(A) 2018		(A) 20	018		
	(B) 2019		(B) 20	019		
	(C) 2020		(C) 20	020		
	(D) 2017		(D) 20	017		

PAPER-5 SERIES-EC [13]

SECTION - 2: Quantitative Aptitude and Numerical Skills

Q36 Six years ago, the average age of a Q36 family of 5 members was 32 years.

During this period, a baby is born in the family. Even now, the average age of the family is the same as it was 6 years ago. What is the age of the baby?

- (A) 3 years
- (B) 2 years
- (C) 4 years
- (D) 5 years
- Q37 A shopkeeper bought two chairs for ₹ 4,200. He sold one chair with 8% profit and the other at a loss of 9.5%. In the whole transaction, he neither

lost nor gained. What is the cost price

of the chair which was sold at loss?

- (A) ₹2,100
- (B) ₹2,280
- (C) ₹ 1,920
- (D) ₹2,000

ਭਾਗ - 2: ਮਾਤਰਾਤਮਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਹੁਨਰ

ਛੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, 5 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 32 ਸਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਹੁਣ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ ਉਨੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਇਹ 6 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

- (A) 3 ਸਾਲ
- (B) 2 ਸਾਲ
- (C) 4 ਸਾਲ
- (D) 5 ਸਾਲ

O37

ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੇ ₹ 4,200 ਦੀਆਂ ਦੇ ਕੁਰਸੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਕੁਰਸੀ 8% ਲਾਭ ਨਾਲ □ ਤੇ ਦੂਜੀ 9.5% ਹਾਨੀ ਨਾਲ ਵੇਚੀ। ਪੂਰੇ ਸੌਦੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਨਾ ਹੀ ਹਾਨੀ। ਉਸ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਲਾਗਤ ਮੁੱਲ ਕੀ ਸੀ ਜੋ ਹਾਨੀ 'ਤੇ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ?

- (A) ₹ 2,100
- (B) ₹ 2,280
- (C) ₹ 1,920
- (D) ₹ 2,000

Q38 What should be added to 15 $\frac{2}{3}$ to get Q38 18 $\frac{5}{6}$ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 15 $\frac{2}{3}$ ਵਿੱਚ ਕੀ $18\frac{5}{6}$?

ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(A) $3\frac{1}{2}$

(A) $3\frac{1}{2}$

(B)

(B) $3\frac{1}{6}$

 $2\frac{2}{3}$ (C)

(C) $2\frac{2}{3}$

(D) $2\frac{1}{6}$

(D) $2\frac{1}{6}$

Q39 When 47742 is divided by 146, we Q39 ਜਦੋਂ 47742 ਨੂੰ 146 ਨਾਲ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ get the quotient as 327. What will be the quotient if 47.742 is divided by 0.0146?

ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ 327 ਭਾਗਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਗਫਲ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ 47.742 ਨੂੰ 0.0146 ਨਾਲ ਭਾਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(A) 3270

(A) 3270

(B) 327 (B) 327

(C) 32.7 (C) 32.7

(D) 3.27 (D) 3.27 Q40 What is the value of 0.5% of 5625? Q40 5625 ਦੇ 0.5% ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ?

(A) 28.125

(A) 28.125

(B) 281.25

(B) 281.25

(C) 56.25

(C) 56.25

(D) 562.5

(D) 562.5

Q41 What number is every non- Q41 ਹਰੇਕ 🛮 ਸ਼ਾਂਤ 🗈 ਣ-ਆਵਰਤੀ ਦਸ਼ਮਲਵ ਨੂੰ terminating non-recurring decimal ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? called?

(A) Whole number

(A) ਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ

(B) Integer

(B) ਪੂਰਨ □ੰਕ

(C) Rational number

(C) ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ

(D) Irrational number

(D) 🛮 ਪਰਿਮੇਯ ਸੰਖਿਆ

Q42 What is the value of $(-5.2)^3 + Q42 (-5.2)^3 + (2.9)^3 + (2.3)^3$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ $(2.9)^3 + (2.3)^3$?

(A) - 34.684

(A) -34.684

(B) - 104.052

(B) -104.052

(C) 34.684

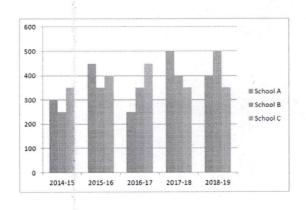
(C) 34.684

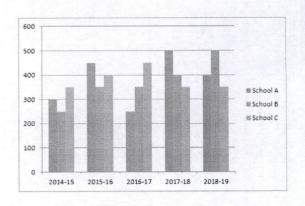
(D) 104.052

(D) 104.052

Q43 The bar graph shown here gives the Q43 data of number of students passing out from three different schools A, B and C over the different academic years. Study the bar graph and answer the questions.

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗਰਾਫ਼ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿੱਦਿ□ ਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ A, B □ ਤੇ C ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਾਫ਼ ਦਾ □ ਧਿਐਨ ਕਰੋ □ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।





For which of the following years is the percentage rise/fall in passed students, the maximum for school B? ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ ਸਕੂਲ B ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ/ਘਾਟਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ?

(A) 2015-16

(A) 2015-16

(B) 2016-17

(B) 2016-17

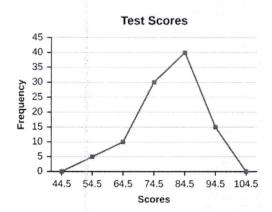
(C) 2017-18

(C) 2017-18

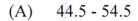
(D) 2018-19

(D) 2018-19

The frequency polygon given here Q44 ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਬਹਭਜ Q44 represents data obtained from a grouped frequency distribution giving test scores of examinees.

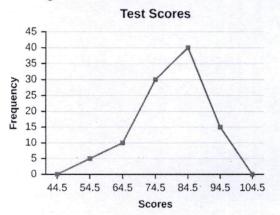


Which class interval has the fewest examinees?



A shopkeeper earns a profit of 17% O45 Q45 on selling an article at 10% discount on the printed price. What is the ratio of the cost price and the printed price of the article?

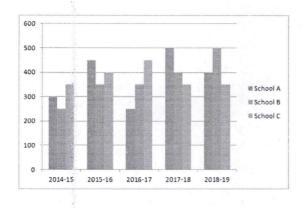
ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ □ੈਕਾਂ (test scores) ਦੀ ਸਮੂਹਬੱਧ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ (frequency) ਵੰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ □ੈਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰੂਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।



ਕਿਸ ਵਰਗ □ੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੀਖਿਆਰਥੀ ਹਨ?

ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੇ □ੰਕਿਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ 10% ਛੋਟ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨਦਾਰ 17% ਲਾਭ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਸਤੂ ਦੇ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ □ ਤੇ □ੰਕਿਤ ਮੱਲ ਦਾ □ ਨਪਾਤ ਕੀ ਹੈ?

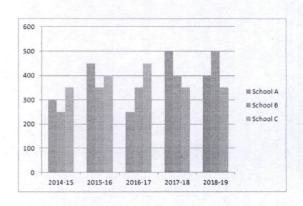
Q46 The bar graph shown here gives the data Q46 of number of students passing out from three different schools A, B and C over the different academic years. Study the bar graph and answer the questions.



What is the difference between the passed students of school C in academic year of 2016-17 and students of School B in academic year of 2014-15?



ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਰ ਗਰਾਫ਼ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿੱਦਿ□ ਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ A, B □ ਤੇ C ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਾਫ਼ ਦਾ □ ਧਿਐਨ ਕਰੋ □ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।



ਵਿੱਦਿ□ ਕ ਸਾਲ 2016-17 ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ C □ ਤੇ ਵਿੱਦਿ□ ਕ ਸਾਲ 2014-15 ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ B ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ □ੰਤਰ ਕੀ ਹੈ?

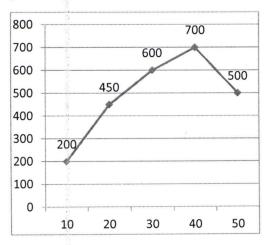
Q47 A lent ₹ 1,500 to Ram for 3 years and Q47

₹ 1,200 to Shyam for 2 years and received from both ₹ 600 as simple interest. The rate of interest is:

- (A) 5%
- (B) 10%
- (C) 7%
- (D) 15%

Q48 Answer the questions from 48 to 50 Q48 with the help of given frequency polygon:-

(X axis represents Number of workers, Y axis represents number of products manufactured)



What is the range of the workers which give the highest production?

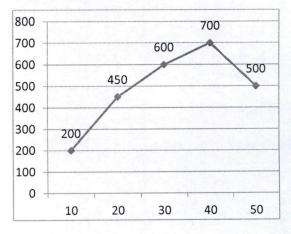
- (A) 200 to 600
- (B) 500 to 1000
- (C) 400 to 1000
- (D) 400 to 800

A, ਰਾਮ ਨੂੰ 3 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ₹ 1,500 □ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ₹ 1,200 ਦਿੰਦਾ ਹੈ □ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ₹ 600 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਦਰ _____ ਹੈ।

- (A) 5%
- (B) 10%
- (C) 7%
- (D) 15%

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਬਹੁਭੁਜ ਦੇ □ ਧਾਰ 'ਤੇ 48 ਤੋਂ 50 ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-

(X ਧੁਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, Y ਧੁਰੀ ਨਿਰਮਿਤ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ)



ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ (range) ਕੀ ਹੈ?

- (A) 200 불 600
- (B) 500 ਤੋਂ 1000
- (C) 400 ਤੋਂ 1000
- (D) 400 ਤੋਂ 800

- A sum of money invested on Q49 ਇੱਕ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਸਧਾਰਨ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ simple interest amounts to ₹ 620 in 3 years and to ₹ 690 in 5 years. The sum invested is:
 - (A) ₹ 550
 - (B) ₹410
 - ₹ 585 (C)
 - (D) ₹ 515

- ਕਰਨ 'ਤੇ 3 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹ 620 ਹੋ ਗਈ 🛛 ਤੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ₹ 690 ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
- (A) ₹ 550
- (B) ₹ 410
- (C) ₹ 585
- (D) ₹ 515
- Q50 Find the value of if Q50 xX $x[-5\{-2(-a)\}] +$ $7[-3\{(-7)(-a)\}] = 10a$
 - (A) 10
 - (B)
 - (C) 10
 - (D)

- ਮੁੱਲ ਕਰੋ, ਜੇਕਰ ਦਾ ਪਤਾ $x[-5\{-2(-a)\}] +$ $7[-3\{(-7)(-a)\}] = 10a$ ਹੈ।
- (A) 10
- 156 (B) 10
- (C)
- (D)
- $0.753 \times 0.753 + 2 \times 0.753 \times 0.247 + 0.247 \times 0.247$ Q51 $0.541 \times 0.541 + 2 \times 0.541 \times 0.459 + 0.459 \times 0.459$ is equal to:
 - (A) 1
 - (B) -1
 - (C) 0
 - (D) 2

 $0.753 \times 0.753 + 2 \times 0.753 \times 0.247 + 0.247 \times 0.247$ Q51 $0.541 \times 0.541 + 2 \times 0.541 \times 0.459 + 0.459 \times 0.459$

ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

- (A)
- (B) -1
- (C) 0
- (D) 2

Q52	A and B can do a job together in 8 Q52	A □ ਤੇ B ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ 8 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ
	days. A is 1/4 times as efficient as B.	ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। A, B ਤੋਂ 1/4 ਗੁਣਾ ਕੁਸ਼ਲ ਹੈ।
	The same job can be done by A alone	ਉਹੀ ਕੰਮ ਇਕੱਲੇ A ਦੁਆਰਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ
	in:	ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
	(A) 40 days	(A) 40 년ਨ
	(B) 10 days	(B) 10 년 ਨ
	(C) 12 days	(C) 12 ਦਿਨ
	(D) 20 days	(D) 20 ਦਿਨ
Q53	Paresh, Rajan and Subham can build Q53	ਪਰੇਸ਼, ਰਾਜਨ □ ਤੇ ਸ਼ੁਭਮ ਇੱਕ ਕੰਧ ਨੂੰ 6 ਦਿਨਾਂ
	a wall in 6 days. Subham alone can	ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਭਮ ਇਕੱਲਾ ਇਸੇ ਕੰਧ
	build the wall in 24 days. In how	ਨੂੰ 24 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰੇਸ਼ 🛭 ਤੇ
	many days can Paresh and Rajan	ਰਾਜਨ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ
	build half of the wall working	⊔ੱਧੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?
	together?	(A) 8 ਦਿਨ
	(A) 8 days	(B) 4 ਦਿਨ
	(B) 4 days	(C) 5 ਦਿਨ
	(C) 5 days	(D) 12 ਦਿਨ
	(D) 12 days	
Q54	The average of the first 7 multiples of Q54	4 ਦੇ ਪਹਿਲੇ 7 ਗੁਣਜਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
	4 is:	(A) 32
	(A) 32	(B) 112
	(B) 112	
	(C) 16	(C) 16
	(D) 56	(D) 56

- Divide ₹ 2,500 among A, B, C in the Q55 Q55 ratio 20:12:18.
 - (A) ₹ 1,000 : ₹ 600 : ₹ 900
 - ₹ 1,000 : ₹ 700 : ₹ 800 (B)
 - (C) ₹ 950 : ₹ 700 : ₹ 850
 - (D) ₹ 900 : ₹ 750 : ₹ 850

SECTION - 3: Mental Ability and Logical Reasoning

₹ 2500 ਨੂੰ A, B, C ਵਿਚਕਾਰ 20 : 12 : 18 ਦੇ □ ਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਵੰਡੋ।

- ₹ 1,000 : ₹ 600 : ₹ 900 (A)
- ₹ 1,000 : ₹ 700 : ₹ 800 (B)
- ₹ 950 : ₹ 700 : ₹ 850 (C)
- ₹ 900 : ₹ 750 : ₹ 850 (D)

ਭਾਗ - 3 : ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ

In this question, three statements Q56 Q56 have been given followed by two conclusions numbered I and II. Assuming that all information in the statements are true, analyse the two conclusions together and determine whether any of them logically and definitely follow(s) from the information given in the statements.

Statement:

I: Some lakes are rivers.

II: Some rivers are ponds.

III: Some ponds are oceans.

Conclusion:

I: Some ponds are lakes.

II: No ponds are lake.

- (A) Only I follows
- (B) Only II follows
- Either I or II follows (C)
- Neither I nor II follows (D)

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾ□ਦ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਸੰਖਿਆ। 🛮 ਤੇ ਸੰਖਿਆ ॥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ 🛮 ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹਤਾ ਸਿੱਟਾ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਕ ਸੰਗਤ 🛮 ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ:

ਕੁਝ ਝੀਲਾਂ, ਦਰਿਆ ਹਨ। 1:

ਕੁਝ ਦਰਿਆ, ਤਲਾ□ ਹਨ। II:

ਕਝ ਤਲਾ□ , ਮਹਾਸਾਗਰ ਹਨ। III:

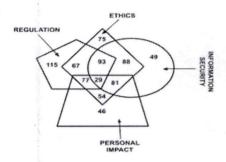
ਸਿੱਟਾ:

ਕੂਝ ਤਲਾ□ , ਝੀਲਾਂ ਹਨ। 1:

ਕੋਈ ਵੀ ਤਲਾ□, ਝੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। 11:

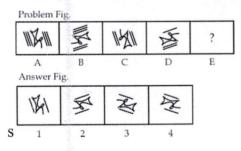
- ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ। ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (A)
- ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (B)
- ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ। ਜਾ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (C)
- ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ। ਨਾ ਹੀ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ (D) ਹੈ

Q57 In a company, all employees are Q57 required to complete a minimum three types of training to get permanent status.



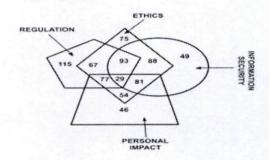
Based on the given diagram, how many employees get permanent status in the company?

- (A) 334
- (B) 251
- (C) 280
- (D) 347
- Q58 Select the answer figure that can Q58 replace the question mark (?) in the series given in the problem figure.



- (A) 1
- (B) 2
- (C) 3
- (D) 4

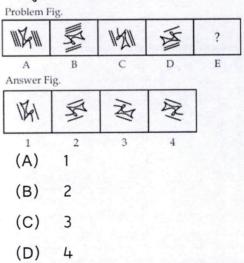
ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਈ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।



ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿੰਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?

- (A) 334
- (B) 251
- (C) 280
- (D) 347

ਉਹ ਉੱਤਰ ਚਿੱਤਰ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।



Q59	Select the number that will come next Q5					
	in the following series.					
	13, 18, 25, 30, 37, 42,					
	(A) 47					

- (B) 49
- (C) 50
- (D) 53
- Select the number that can replace the Q60 ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਚੂਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ Q60 question mark (?) in the following series.

16, 19, 25, 34, 46, ?

- (A) 51
- (B) 61
- (C) 60
- (D) 64
- Select the number that can replace the Q61 Q61 question mark (?) in the following series.

25, 35, 59, 103, 173, ?

- (A) 265
- (B) 268
- (C) 270
- (D) 275

9 ਉਸ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਥਾਂ () 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।

13, 18, 25, 30, 37, 42, ____

- (A) . 47
- (B) 49
- (C) 50
- (D) 53
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

16, 19, 25, 34, 46, ?

- (A) 51
- (B) 61
- (C) 60
- (D) 64
- ਉਹ ਸੰਖਿਆ ਚੁਣੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?)ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕੇ।

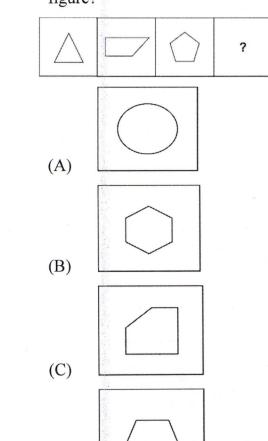
25, 35, 59, 103, 173, ?

- (A) 265
- (B) 268
- (C) 270
- (D) 275

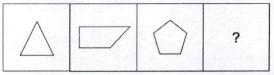
Q62	G's rank from top of the class was
	35th and from the bottom of the class
	was 14th. What will be K's rank from
	top of the class if his rank from
	bottom of the class is 23rd?

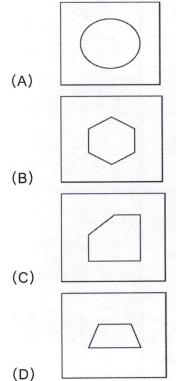
- (A) 25
- (B) 26
- (C) 27
- (D) 28

- Q62 ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ G ਦਾ ਸਥਾਨ ਸਿਖਰ ਤੋਂ 35ਵਾਂ □ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ 14ਵਾਂ ਸੀ। ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ K ਦਾ ਸਥਾਨ ਸ਼ਿਖਰ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਹੇਠਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦਾ ਸਥਾਨ 23ਵਾਂ ਹੈ?
 - (A) 25
 - (B) 26
 - (C) 27
 - (D) 28
- Q63 Which of the following answer figure Q63 completes the series of the question figure?



ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਉੱਤਰ ਆਕ੍ਰਿਤੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ?





(D)

Q64 Use the relations defined below to Q64 ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ solve these question. ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

A = B means 'A is the father of B'

A > B means 'A is the sister of B'

A < B means 'A is the wife of B'

A % B means 'A is the mother of B'

A \$ B means 'A is the son of B'

What should come in place of the question mark (?) to establish that A is the brother of D? A\$B%C? D%E

- (A) >
- (B) \$
- (C) <
- (D) =

ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
A = B ਦਾ □ ਰਥ ਹੈ 'A, B ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ'
A > B ਦਾ □ ਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ'
A < B ਦਾ □ ਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ'
A % B ਦਾ □ ਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ'
A \$ B ਦਾ □ ਰਥ ਹੈ 'A, B ਦੀ ਮਾਤਾ ਹੈ'

A \$ B ਦਾ □ ਰਥ ਹੋ `A, B ਦਾ ਪੁਤਰ ਹੋ'
ਇਹ ਤੈੈ□ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ A, D ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ,
ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

A\$B%C ? D%E

- (A) >
- (B) \$
- (C) <
- (D) =

Q65 A School bus driver starts from Q65 school and drives the bus 20 km towards east and turns to the right hand and drives 5 km. Then he drives 8 km after turning to his right side. He then turns to his left and drive 5 km. Finally he turns to his right and travels 12 km. How far is he from his starting point and in which direction?

- (A) 10 km, South
- (B) 10 km, North
- (C) 5 km, South
- (D) 15 km, North

ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ 20 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ □ ਤੇ ਸੱਜੇ ਮੁੜ ਕੇ 5 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁੜ ਕੇ 8 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ □ ਤੇ 5 km ਬੱਸ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ □ ਤੇ 12 km ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ □ ਤੇ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਖੜਾ ਹੈ?

- (A) 10 km, ਦੱਖਣ
- (B) 10 km, ਉੱਤਰ
- (C) 5 km, ਦੱਖਣ
- (D) 15 km, ਉੱਤਰ

Q66 In this question, three statements Q66 have been given followed by two conclusions numbered I and II.

Assuming that all information in the statement is true, analyse the two conclusions together and determine whether any of them logically and definitely follow(s) from the information given in the statement.

Statement:

I: No tables are chairs.

II: Some chairs are sofas.

III: All sofas are beds.

Conclusion:

- I) No bed is a table.
- II) Some chairs are beds.
- (A) Only I follows
- (B) Only II follows
- (C) Both I and II follows
- (D) Neither I nor II follows

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਥਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾ□ਦ ਦੋ ਸਿੱਟੇ ਸੰਖਿਆ। □ਤੇ ਸੰਖਿਆ ॥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ □ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਟਾ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਤਰਕ ਸੰਗਤ □ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ

।: ਕੋਈ ਵੀ ਮੇਜ਼, ਕੁਰਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

॥: ਕੁਝ ਕੁਰਸੀਆਂ, ਸੋਫੇ ਹਨ।

ווו: ਸਾਰੇ ਸੋਫੇ, ਪਲੰਘ ਹਨ।

ਸਿੱਟਾ:

- ।) ਕੋਈ ਵੀ ਪਲੰਘ, ਮੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ॥) ਕੁਝ ਕੁਰਸੀਆਂ, ਪਲੰਘ ਹਨ।
- (A) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ। ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (в) ਕੇਵਲ ਸਿੱਟਾ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (C) ਦੋਵੇਂ ਸਿੱਟੇ। □ ਤੇ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
- (D) ਨਾ ਤਾਂ ਸਿੱਟਾ । ਨਾ ਹੀ ॥ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

Q67	Find	the	missing	term	in	the	Q67	
	follov	ving l	etter series	:				

COL, FOI, IOF, LOC, _____

- (A) MOO
- (B) OOZ
- (C) POQ
- (D) COD

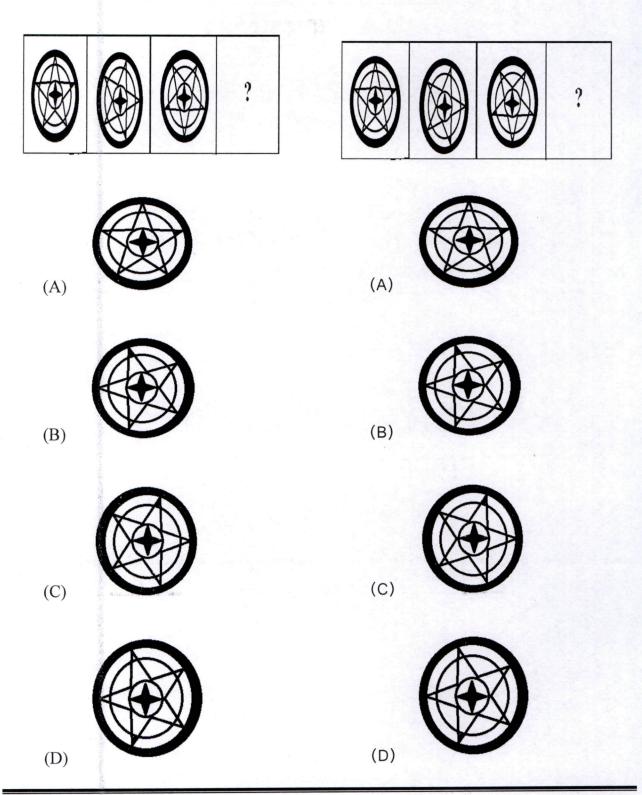
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ⊔ੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਪਤਾ ਕਰੋ:

COL, FOI, IOF, LOC, _____

- (A) MOO
- (B) OOZ
- (C) POQ
- (D) COD

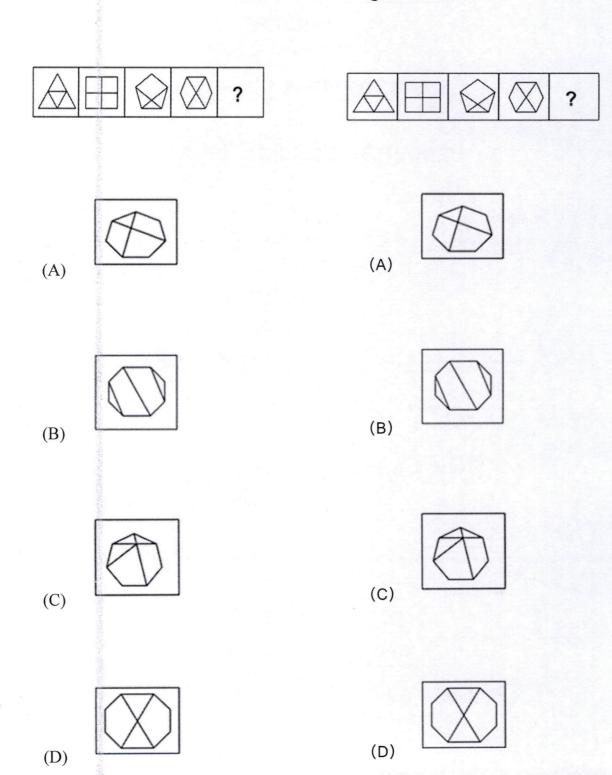
Select the option figure that will Q68 ਉਸ ਵਿਕਲਪ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜੋ ਹੇਠ Q68 replace the question mark (?) in the following figure series.

ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ।



Q69 question mark (?) and complete the given figure series.

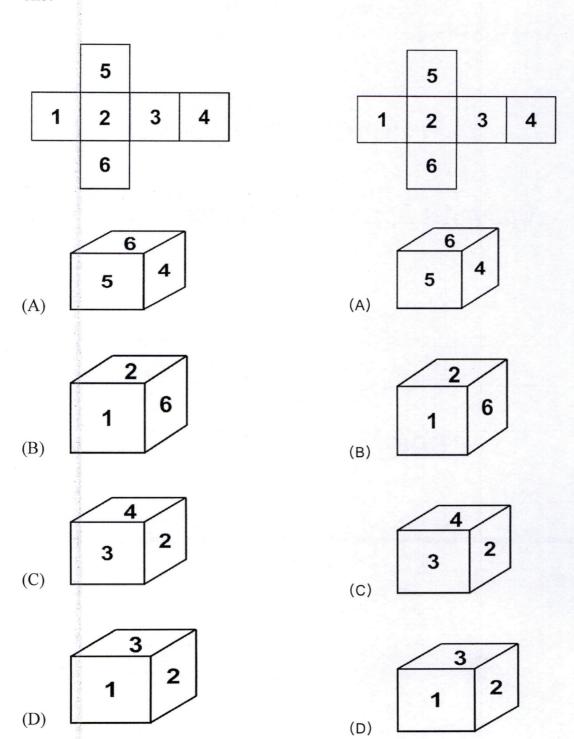
Select the option that can replace the Q69 ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ □ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਚਿੱਤਰ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।



Q/O		(?) in the given series?		ਦਿਤੀ ਗਈ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਹੜਾ ⊔ੱਖਰ ਆਵੇਗਾ?			
	V, T,	?, J, B	V, T	V, T, ?, J, B			
	(A)	O	(A)	0			
	(B)	P	(B)	Р			
	(C)	Q	(C)	Q			
	(D)	R	(D)	R			
Q71	Selec	t the letter-cluster that will come Q7	ਉਸ	⊔ੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਦਿੱਤੀ			
	next in the given series			ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ			
	KFH,	MHJ, OJL, QLN, ?	ਆਵੇਰ	ਆਵੇਗਾ?			
	(A)	RNP	KFH	, MHJ, OJL, QLN, ?			
	(B)	RMO	(A)	RNP			
			(B)	RMO			
	(C)	SNP	(C)	SNP			
	(D)	SMO	(D)	SMO			
Q72	Selec	t the letter-cluster that will come Q72	2 ਉਸ	⊔ੱਖਰ-ਸਮੂਹ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ, ਜੋ ਦਿੱਤੀ			
	in the place of the question mark (?)			ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ (?) ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ			
	in the	following series.	ਆਵੇਰ	ਆਵੇਗਾ?			
	FGN	C, HJRH, JMVM, ?	FGN	FGNC, HJRH, JMVM, ?			
	(A)	NRVZ	(A)	NRVZ			
	(B)	LPZR	(B)	LPZR			
	(C)	LQZS	(C)	LQZS			
	(D)	LPYS	(D)	LPYS			

The following figure is folded to Q73 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਆਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ Q73 form a cube. Which representation of the cube in the given option is correct one?

ਮੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਨਿਰੂਪਣ ਸਹੀ ਹੈ?



Q74 Find the missing term in the Q74 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੱਖਰ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਲੁਪਤ ਪਦ ਪਤਾ following letter series: ਕਰੋ:

JK, QR, YZ,

JK, QR, YZ, ___

(A) GH

(A) GH

(B) HI (B) HI

(C) IJ (C) IJ

GI (D)

- (D) GI
- If X + Y means X is the mother of Y; Q75 ਜੇਕਰ X + Y ਦਾ □ ਰਥ, X, Y ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ; Q75 $X \div Y$ means X is the father of Y and $X \times Y$ means X is the brother of Y and X - Y means X is the sister of Y which of the following means that Q is the mother of T?

X ÷ Y ਦਾ □ ਰਥ X, Y ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ □ ਤੇ X × Y ਦਾ □ ਰਥ, X, Y ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ □ ਤੇ X - Y ਦਾ □ ਰਥ, X, Y ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਦਾ □ਰਥ ਹੈ ਕਿ Q, T ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ?

(A) $P + Q - R \div S \times T$

 $P + Q - R \div S \times T$

(B) P + S + Q + R - T

P + S + Q + R - T(B)

(C) $T - Q \div R \div S \times P$

 $T - Q \div R \div S \times P$ (C)

(D) $P + Q - R \times S \times T$

 $P + Q - R \times S \times T$ (D)

SECTION-4 : Language Skills (Punjabi/ English) / ਭਾਗ-4 : ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇ ਹੁਨਰ (ਪੰਜਾਬਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਰ)

Select the most appropriate SYNONYM of the given word. **SOLEMN** splendid (A) informal (B) (C) frivolous (D) serious Select the grammatically correct sentence from the following options. Q77 (A) I met a man who knows your uncle. (B) Who knows your uncle I met a man. (C) Your uncle knows who I met a man. I have met a man knows your uncle who. (D) Q78 Read the following sentence and identify the part that has an error. It is healthy / to eat / a bowl of fresh, green salad / than a packet of chips. (A) It is healthy (B) to eat a bowl of fresh, green salad (C)

(D)

than a packet of chips

Q79 'ਰੇੱਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ 🛭 ਗਰੇਜ਼ੀ 🗵 ਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) Noise
- (B) Noisy
- (C) Noisome
- (D) Noisily

Q80 Choose the most appropriate ANTONYM of the given word.

BENEFICIAL

- (A) useful
- (B) helpful
- (C) harmful
- (D) careful

Read the following passage carefully and answer the given questions from Q 81 to Q 85.

Years ago, when I was a young Assistant Professor at the Harvard Business school, I thought the role of business schools was to develop future managers who knew all about the various functions of business, to teach them how to define problems succinctly, analyse these problems and identify alternatives in a clear, logical fashion and finally, to teach them to make an intelligent decision. My thinking gradually became tempered by living and working outside the United States and by serving seven years as a college president. During my presidency of Babson College, I added several additional traits or skills that I felt a good manager must process.

PAPER-5 SERIES-EC [35]

One must have the ability to express oneself in a clear articulate fashion. Good oral and written communication skills are absolutely essential, if one is to be an effective manager. One must possess that intangible set of qualities called leadership skills. To be a good leader, one must understand and be sensitive to people and be able to inspire them towards the achievement of a common goal. Effective managers must be broad-minded human beings who not only understand the world of business but also have a sense of the culture, social, political, historical and (particularly today) the international aspects of life and society. This suggests that exposure to the liberal arts and humanities should be a part of every manager's education.

A good manager in today's world must have courage and a strong sense of integrity. He or she must know where to draw the line between the right and the wrong. That can be agonisingly difficult. Drawing the line in a corporate setting sometimes involves having to make a choice between what appears to be conflicting 'rights'. For example, if one is faced with a decision about whether or not to close an ailing factory, whose interests should prevail? Those of stock holders? Of employees? Of customers? Or those of the community in which the factory is located? It's a tough choice. And the typical manager faces many other.

But now I have left behind the cap and gown of a college president and put on the hat of chief executive officer. As a result of my experience as a corporate CEO, my list of desirable managerial traits has become still longer.

It now seems to me that what matters most in the majority of organisations is to have reasonably intelligent, hardworking managers who have a sense of pride and loyalty towards their organisation; who can get to the root of a problem and are inclined towards action; who are decent human beings with a natural empathy and concern for people; who possess humour, humility and common-sense; and who are able to drive it with a stick-to-it attitude and patience in the accomplishment of a goal.

PAPER-5 SERIES-EC [36]

It is the ability to make positive things happen, that most distinguishes the successful manager from the mediocre or unsuccessful one. It is far better to have dependable managers who can make the right things happen in timely fashion than to have brilliant and highly educated ones who can do excellent planning but not implementing.

- Q81 What is the pre-requisite for developing the social, political, historical and international aspects of life and society?
 - (A) Learning managerial skills
 - (B) Exposure to liberal arts and humanities
 - (C) Developing analytical skills
 - (D) Inclination towards welfare programs
- Q82 What is the present position held by the author?
 - (A) College President
 - (B) Bank Manager
 - (C) Motivational Speaker
 - (D) CEO
- Q83 According to the author what can be a difficult choice?
 - (A) to draw the line between right and wrong
 - (B) to possess knowledge and skill
 - (C) to be a good leader and manager
 - (D) to satisfy oneself and others

PAPER-5 SERIES-EC [37]

Q04	According to the author the role of business schools is to:					
	(A)	develop skills				
	(B)	develop a sense of integrity				
	(C)	develop future managers				
	(D)	provide moral education				
Q85	Passage which means the same as 'Attribute'.					
	(A)	Exposure				
	(B)	Essential				
	(C)	Trait				
	(D)	Identity				
Q86	Q86 'ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਘੋੜੇ ਬੱਝਦੇ ਹੋਣ', ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।					
	(A)	ਹਵੇਲੀ				
	(B)	ਤਬੇਲਾ				
	(C)	ਟਕਸਾਲ				
	(D)	ਸ਼ਾਮਲਾਟ				
Q87	'ਕੋਲਿਆ	ਮਾਂ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ', □ ਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।				
	(A)	ਸਫੈਦ				
	(B)	ਕਾਲਾ				
	(C)	ਭਾਗਾਂ ਵਾਲਾ				
	(D)	ਭੂਰਾ				

Q88 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ।

- (A) ਛਲੂ
- (B) ਚਾਲੂ
- (C) ਚਆਲੁ
- (D) ਚਾਲੁ

Q89 'Exile' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ □ ਨੁਵਾਦ ਹੈ।

- (A) ਸੁਖਮਤਾ
- (B) □ ਸਤਿਤਵ
- (C) ਆਵੱਸ਼ਕ
- (D) ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ

Q90 ਆਸਰਾ ਖੁੱਸ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਹਾਵਰਾ ਚੁਣੋ।

- (A) ਬਾਂਹ ਭੱਜ ਜਾਣੀ
- (в) ਭੱਜੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਦਾ ਗੱਲ ਨੂੰ ਆਉਣਾ
- (C) ਰਿਸ਼ਤਾ ਟੁੱਟਣਾ
- (D) ਬਾਂਹ ਖੁੱਸਣੀ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰ 91 ਤੋਂ ਪ੍ਰ 95 ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਭਿ□ ਤਾ ਦੇ ਪੈਂਡੇ ਉੱਤੇ ਭਾਵੇਂ □ ਨੇਕ ਪੜਾਓ ਪਾਰ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੂਲ-ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਤੇ ਸਿੱਧ ਹੀ ਆਦਿ ਕਾਲੀਨ ਮਾਨਵ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦੀਆਂ ਹਨ। □ੱਜ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਲੈ ਲਵੋ, ਉਹਦਾ ਉਦਗਮ □ ਸੀਂ ਆਦਿ-ਕਾਲੀਨ ਮਾਨਵ ਵਿਚ ਲਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਸਾਡੇ ਚੇਤਨ ਮਨ ਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ □ ਚੇਤਨ ਤੇ □ ਵਚੇਤਨ ਦੇ □ੰਗ-ਸੰਗ ਵੀ ਤੁਰੇ ਹਨ।

PAPER-5 SERIES-EC [39]

ਲੋਕਗੀਤ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ਵਿਕਾਸ −ਗਾਥਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮੂਲ-ਵਿਚਾਰ ਉਹਦੀਆਂ ਪੁਰਾਤਨ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ □ ਨੇਕ ਸ਼ਤਾਬਦੀਆਂ ਲੰਘ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ-ਨਾ-ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਘਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ-ਨਾ-ਕੋਈ ਪਰਿਪਾਟੀ ਜਾਂ ਰਹੁ-ਰੀਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਓਟ ਬਣਦੀ ਆਈ ਹੈ, ਤੇ ਲੋਕ-ਧਾਰਾ (ਫੋਕਲੋਰ) ਦੀ ਮੂੰਹ-ਵਚਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਚੇਤਨ, □ ਚੇਤਨ □ ਤੇ □ ਵਚੇਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

- Q91 ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ?
 - (A) □ ਮਰੀਕੀ ਸਭਿ□ ਤਾ ਨਾਲ
 - (B) ਯੂਨਾਨੀ ਸਭਿ□ ਤਾ ਨਾਲ
 - (C) ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨਾਲ
 - (D) ਆਦਿ-ਕਾਲੀਨ ਮਾਨਵ ਨਾਲ
- O92 ਇਸ ਪੈਰੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ :
 - (A) ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
 - (в) ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਦਾਸਤਾਨ
 - (C) ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ
 - (D) ਪਹਾੜ ਦੀ ਸੈਰ
- Q93 ਲੋਕ-ਵਾਰਤਾ (ਫੋਕਲੋਰ) ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਚੇਤਨ, □ਚੇਤਨ □ਤੇ □ਵਚੇਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
 - (A) ਮੁੰਹ ਵਚਨੀ
 - (в) ਲਿਖਤ ਰੂਪ
 - (C) ਸ੍ਰਵਣ ਰੂਪ
 - (D) ਸੰਗੀਤਕ

Q94	ਲਕਗਾਤ, ਦਾ ਸਫਰ ਕਿਊ, ਦਾਆਂ ਸੂਲ ਪ੍ਰੀਵਰਤਾਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਗਾਥਾ ਹੈ।					
	(A)	ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ				
	(B)	ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀਆਂ				
	(C)	ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ				
	(D)	ਪੁਰਸ਼ਾ ਦੀਆਂ				
Q95 ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਕਾਰ ਕਿਹੜੇ ਮਨ ਦੇ ⊔ੰਗ ਸੰਗ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ?						
	(A)	□ ਵਚੇਤਨ ਮਨ				
	(B)	□ ਚੇਤਨ ਮਨ				
	(C)	ਚੇਤਨ ਨਾਲ				
	(D)	ਚੇਤਨ, 🏿 ਚੇਤਨ 🗈 ਤੇ 🖨 ਵਚੇਤਨ ਮਨ				
SECT	TION-5	:Digital Literacy and Awareness	ग - 5 : f	ਡਿਜਾਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ		
Q96	In Int	ernet Explorer browser, you can Q96		ਨੱਟ ਐਕਸਪਲੋਰਰ ਬ੍ਰਾਊਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਤੁਸੀਂ		
	see thumbnail view of all the open			ਸਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਟੈਬਾਂ ਦਾ ਥੰਬਨੇਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੇਖ ਸਕਦੇ		
	tabs.	For this purpose we should	ਹੋ। ਇ	ਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੈੱਬ ਪੇਜ ਦੇਖਣ ਲਈ		
	select "" option to view web			ੂ" ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ		
	pages.			ਹੈ।		
	(A)	preview	(A)	ਪ੍ਰਵਿਊ		
	(B)	normal	(B)	ਨੋਰਮਲ		
	(C)	quick Tabs	(C)	ਕੂਇੱਕ ਟੈਬਸ		
	(D)	favorites	(D)	ਫੇਵਰਿਟੀਜ਼		

- Q97 In MS Word 2019, which shortcut Q97 key is used to open find and replace dialog box with replace tab active?
- MS Word 2019 ਵਿੱਚ, ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਿਪਲੇਸ ਟੈੱਬ ਐਕਟਿਵ ਨਾਲ ਫਾਇੰਡ □ ਤੇ ਰੀਪਲੇਸ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(A) Alt + H

(A) Alt + H

(B) Ctrl + H

(B) Ctrl + H

(C) Ctrl + R

(C) Ctrl + R

(D) Alt + R

(D) Alt + R

- Q98 What is the full form of VDT?
- Q98 VDT ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?
- (A) Video Display Type

(A) ਵੀਡੀਓ ਡਿਸਪਲੇ ਟਾਇਪ

- (B) Video Device Terminal
- (B) ਵੀਡੀਓ ਡਿਵਾਇਸ ਟਰਮੀਨਲ

- (C) Video Display Terminal
- (C) ਵੀਡੀਓ ਡਿਸਪਲੇ ਟਰਮੀਨਲ

(D) Visual Display Type

(D) ਵਿਜ਼ੁ□ ਲ ਡਿਸਪਲੇ ਟਾਇਪ

Q99	In MS	Excel 2019, negative numbers	Q99	MS	Excel 2019 ਵਿੱਚ, ਰਿਣਾਤਮਕ	
	can be displayed in			ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ		
	I.			ਹਨ।		
#		parentheses				
			*	I.	ਬਰੈਕਟਾਂ	
	II.	red			0	
				11.	ਲਾਲ ਰੰਗ	
	(A)	Only I		(A)	ਸਿਰਫ਼ ।	
				(A)	14021	
	(B)	Only II		(B)	ਸਿਰਫ਼ ॥	
				(-/		
	(C)	Both I and II		(C)	। 🛮 ਤੇ ॥ ਦੋਵੇਂ	
	(D)					
	(D)	Neither I nor II		(D)	ਨਾ ਤਾਂ । ਨਾ ਹੀ ॥	
					240 . 044	
Q100	Which of the following pair of Q100					
	storage device type - device is			ਡਿਵਾਇਸ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਜੋੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?		
	correct?				3-3 C C C	
				1.	ਮੈਗਨੈਟਿਕ ਡਿਸਕ – ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ	
	I.	Magnetic disk – Hard disk		II.	ਓਪਟੀਕਲ ਡਿਸਕ −ਡੀਵੀਡੀ	
	II.	Optical disk – DVD			040140 1874 810181	
		•		(A)	ਸਿਰਫ਼ ।	
	(A)	(A) Only I				
	(B)	Only II		(B)	ਸਿਰਫ਼ ॥	
		Only II				
	(C)	Both I and II		(C)	। 🛮 ਤੇ ॥ ਦੋਵੇਂ	
				(D)	ਨਾ ਤਾਂ। ਨਾ ਹੀ॥	
	(D)	Neither I nor II		(D)	0. 3.10. 0111	

PAPER-5 SERIES-EC [44]

PAPER-5 SERIES-EC [45]

PAPER-5 SERIES-EC [46]

PAPER-5 SERIES-EC [47]

Read the following instructions carefully:

- Out of the four answer options given for each question, Candidate has to be darkened only one option as answer on the OMR Answer Sheet. The answer once marked can not be changed.
- 2. The candidate should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. The candidate should not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. The candidate must not write the Roll No. at any other place except the specified space in the OMR Answer Sheet.
- **3.** The candidate needs to write correct and same Test Booklet No. & Test Booklet Series in attendance sheet as these are printed on Test Booklet.
- **4.** Candidate needs to show his / her Admit Card whenever it is demanded by the Invigilator.
- 5. Candidate is not allowed to leave the seat/ test center without taking special permission from Invigilator or Center Superintendent.
- **6.** The candidate is not allowed to leave the Test Hall without signing on attendance sheet & handing over OMR Answer Sheet to the Invigilator.
- **7.** Use of Pencil/Electronic/Manual Calculator is prohibited.
- **8.** The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Recruitment Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Recruitment Board.
- 9. Candidate must return OMR Answer Sheet & Treasury Copy to invigilator once after the Examination is completed. Candidate can only leave the Examination Centre once after receiving the Candidate OMR copy from Invigilator.
- 10. The Candidates are required to submit the Test Booklet to the Invigilator after the exam.
- **11.** Question Paper will be available on Recruitment Portal for future references within 24 hours after last shift of examination is completed.

ਹੇਠ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ:

- ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਕਾਲੇ ਬਾਲ ਪੁਆਇੰਟ ਪੈਨ ਨਾਲ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਵਜੋਂ ਕਾਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- 2. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਮੁੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਇਧਰ-ਉੱਧਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਗ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਟੈਸਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਤੇ ਛਪੇ ਹੋਏ ਹਨ।
- ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਜਾਣ ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਨਿਗਰਾਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਸੀਟ /ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ / ਸਕਦੀ।
- 6. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ ਡਿਊਟੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਸੈੱਪੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 7. ਪੈਨਸਿਲ ⁄ ਇਲੈਕਟ੍ਰੈਨਿਕ ⁄ ਮੈਨੂਅਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।
- 8. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ। ਅਣੁਚਿਤ ਢੰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 9. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਓਐਮਆਰ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਦਫਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗਾ / ਕਰੇਗੀ। ਨਿਗਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਓ.ਐਮ.ਆਰ ਕਾਪੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 10. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਟੈੈ ਟ ਬੁੱਕਲੈਟ ਨਿਗਰਾਨ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 11. ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਿਫ਼ਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਭਰਤੀ ਪੋਰਟਲ ਉੱਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ।